

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/293/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212204830
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2212204830.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Martin Holíč v právnej veci žalobcu: E. T., nar. XX.XX.XXXX, U., S. XXX/X, zastúpeného JUDr. Ladislavom Jonášom, advokátom, Bratislava, Bajzova 1, proti žalovaným: 1/ 1. Šamorínska stavebná spoločnosť, s. r. o., Šamorín, Jazdecká 20/12, IČO: 36 847 321 a 2/ R. U., T., H. XXX/XX, o náhradu škody v časti titulom bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia, na odvolanie žalovaného v 1/ rade proti čiastočnému rozsudku Okresného súdu v Dunajskej Strede č. k. 12C/20/2012-177 zo dňa 25.marca 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti m e n í tak, že žalovaný v 2/ rade R. U., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu škody titulom bolestného v sume 7.202,48 eur do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd rozhodol čiastočným rozsudkom, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu škody titulom bolestného v sume 7 502,48 eur. Vo zvyšku súd žalobu na nároku na bolestné a na nároku za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietol. K pasívnej legitímácii žalovaných súd uvádza, že v prípade žalovaného 1/ sám žalovaný 1/ v písomnom znení dohody o mimosúdnom odškodnení potvrdil, že došlo k uzavretiu pracovného pomeru (v zmysle predloženej dohody a výpovede žalobcu boli dohodnutí na podstatných náležitostiach podľa § 43 ods. 1 Zák. práce), žalobca sa stal jeho zamestnancom, žalovaný 1/ je teda s poukazom na citované ustanovenia zodpovedný za úraz spôsobený žalobcovi pri výkone pracovnej činnosti. Žalovaný 2/ osobne posúval lešenie, a je trestne stíhaný za ublíženie na zdraví žalobcovi, spoluzodpovedá za spôsobenú škodu. Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba síce bola podaná dôvodne, ale nárok v jeho preskúmvanej časti (na bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia) nebol súdu preukázaný v plnom rozsahu. Žalovaní 1/ a 2/ po skutkovej (vecnej), ani po právnej stránke nárok žalobcu nespороvali. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie. Vo vzťahu voči žalovaným 1/ a 2/ mal súd v konaní preukázané všetky 4 predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu. Bolo preukázané porušenie právnej povinnosti - žalobca nebol preškolený k zásadám BOZP, nedostatočná prevencia; ďalej bol preukázaný vznik škody (mechanizmus vzniku zranenia bol potvrdený znalcom v trestnom konaní), v danom prípade škoda vo forme nemajetkovej ujmy - bolestného), bola preukázaná tiež príčinná súvislosť medzi nedostatočnou prevenciou žalovaných a škodou na zdraví spôsobenou žalobcovi a v neposlednom rade aj zavinenie žalovaných. Na druhej strane súd zvažil aj otázku spoluzavinenia žalobcu, ktorý pripustil, aby bolo lešenie posúvané počas jeho prítomnosti na lešení, nijakým spôsobom nezakročil, hoci bolo potvrdené, že lešenie sa posúvalo pomaly (obchádzala sa s ním navyše nejaká prekážka - vysekaný žľab) mal teda dostatok času na zakročenie. Na základe uvedeného súd priznal žalobcovi nárok na náhradu z titulu

bolestného, avšak iba v rozsahu 70 %, pre spoluzavinenie žalobcu (ktoré súd posúdil v rozsahu 30 %), keď vychádzal z hodnoty jedného bodu stanoveného Opatrením MZ SR za rok 2009 (predchádzajúcim roku, v ktorom vznikol nárok) vo výške 14,46 eur, teda $840 \times 14,46 \text{ eur} = 12.146,40 \text{ eur}$, z toho 70 % predstavuje 8.502,48 eur, z toho suma 1.000 eur už bola žalobcovi vyplatená. Vo zvyšku súd žalobu na nároku titulom bolestného zamietol. Žalobu v časti nároku na náhradu z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia súd zamietol v celosti, keďže v tejto časti bola žaloba podaná predčasne, bez podania návrhu na uzatvorenie dohody s „poskytovateľom náhrady“, ako vyžaduje ustanovenie § 6 vyhl. č. 437/2004 Z. z..

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný 1/ poukázal na to, že obchodná spoločnosť 1. Šamorínska stavebná spoločnosť, s.r.o. má nového konateľa, a to R. U. nar. XX.XX.XXXX. Pôvodný konateľ R. U., narodený XX.XX.XXXX bol rozhodnutím jediného spoločníka obchodnej spoločnosti pri výkone pôsobnosti valného zhromaždenia v zmysle ustanovenia § 132 ods. 1 Obchodného zákonníka, z funkcie konateľa odvolaný s účinnosťou od 10.01.2013. Pri odovzdaní všetkej dokumentácie týkajúcej sa okrem iného aj predmetnej veci, bola novému konateľovi odovzdaná aj mimosúdna dohoda o odškodnenie za pracovný úraz zo dňa 07.05.2010, v zmysle ktorej žalobca E.T. so žalovaným 1/, ktorý bol zastúpený R. U., nar. XX.XX.XXXX, v zmysle ktorej sa dohodli na odškodnení vo výške 2.000 eur. Žalovaný 1/ mal odškodné uhradiť pri podpise dohody 1.000 eur, v období od mesiaca jún 2010 do marca 2011 100 eur za mesiac. V zmysle článku IV. bod 5 sa žalobca vzdal akéhokoľvek ďalšieho nároku na náhradu odškodného súdnym či mimosúdnym konaním. Žalobca pritom 07.05.2010 prevzal v hotovosti od žalovaného 1/ 1.000 eur. Na bankový účet žalobcu bola uhradená suma 300 eur a to 06.08.2010 100 eur, 09.09.2010 100 eur a 24.09.2010 100 eur. Navrhol, aby prvostupňový súd zaviazal žalovaného 2/ uhradiť žalobcovi náhradu škody vo výške 700 eur a vo zvyšku žalobu na bolestné a nárok spoločenského uplatnenia aj voči žalovanému 1/ zamietol.

Vyjadrenie k odvolaniu podal právny zástupca žalobcu. Bol ochotný akceptovať čiastkou 300 eur, ktoré boli zaslané odporcom 1/ na účet pani P. U., pričom o týchto peniazoch v dobe pojednávania nevedel, ona mu o nich nehovorila a nie je mu známe, prečo zasielal odporca 1/ peniaze na účet tejto jeho známej, ale pripúšťa, že v čase jeho pobytu v nemocnici sa mohlo niečo v intenciách úhrad na jej účet komunikovať. Preto v rozsahu prvostupňového rozhodnutia súdu zníženého o 300 eur navrhuje potvrdiť túto sumu.

Podľa § 415 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb.) každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Podľa ods. 3 zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Podľa § 42 ods. 1 Zákonníka práce (zákon č. 311/2001 Z. z.) pracovný pomer sa zakladá písomnou pracovnou zmluvou medzi zamestnávateľom a zamestnancom. Jedno písomné vyhotovenie pracovnej zmluvy je zamestnávateľ povinný vydať zamestnancovi.

Podľa § 195 ods. 1 Zák. práce ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom (pracovný úraz), zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere. Podľa ods. 2 pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.

Pri škode na zdraví sa jednorázovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 444 Obč. zák.). Občiansky zákonník relevantne nevymedzuje pojem bolestné, ani pojem sťaženie spoločenského uplatnenia, a ani to, v akom rozsahu sa náhrada za tieto ujmy na zdraví odškodňuje. Tieto otázky sa posudzujú z lekárskeho hľadiska, sú upravené Vyhláškou č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorú je potrebné na daný prípad aplikovať. Náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sú dve relatívne samostatné zložky náhrady škody na zdraví. Oba druhy odškodnenia sú náhradou nemateriálnej ujmy a majú slúžiť na to, aby si poškodený mohol obstarat' náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a

prežívaných utrpení, strastí, a kompenzovanie životných obmedzení vyvolaných úrazom. Ide o nároky rýdzo osobnej povahy. Vyhláška upravuje zvlášť podmienky, za ktorých sa poskytuje odškodnenie za bolesť a zvlášť podmienky pre odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Priznanie nároku na náhradu za bolesť nie je podmienené priznaním nároku za sťaženie spoločenského uplatnenia a naopak.

Podľa § 2 ods. 1 vyhlášky č. 437/2004 Z. z. bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov. Podľa ods. 2 sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následok").

Podľa § 3 ods. 1 vyhl. náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov. Podľa ods. 2 náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti. Podľa ods. 3 ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbách podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska bolesti najlepšie porovnať. Podľa ods. 4 ak sa po skončení liečenia vykoná v súvislosti s poškodením na zdraví operačný výkon, ktorý sa pôvodne nepredpokladal, poškodený má nárok na ďalšiu náhradu za bolesť ako za poškodenie na zdraví, s ktorým možno tento operačný výkon z hľadiska bolesti najlepšie porovnať.

Podľa § 4 ods. 1 vyhl. náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Podľa ods. 2 náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

Podľa § 5 ods. 1 vyhl. pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8). Podľa ods. 2 výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Podľa ods. 4 Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 3) uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka. Podľa ods. 5 v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

Podľa § 6 ods. 1 vyhl. poskytovateľ náhrady a poškodený môžu uzatvoriť dohodu o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to aj nad výšku náhrady ustanovenú týmto zákonom, najviac však do výšky náhrady ustanovenej v § 5 ods. 5; ak ide o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, dohodu s poškodeným môže uzatvoriť poisťovateľ alebo Slovenská kancelária poisťovateľov. Podľa ods. 2 dohoda o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia musí mať písomnú formu. Podľa ods. 3 poškodený je oprávnený uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak sa podal návrh na uzatvorenie dohody podľa odseku 1 a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa odseku 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného.

Na pojednávaní pred odvolacím súdom boli vypočutí účastníci konania. Žalobca sa k zasielaniu 300 eur na účet jeho družky vyjadril tak, že si nepamätá, že boli tieto peniaze zasielané. Vtedy sa o neho starala priateľka a bol však v takom stave, že na takéto okolnosti si nespomína. Ale v čase, keď bolo potrebné sa o neho starať, tak priateľka vynakladala finančné prostriedky v domácnosti sama, takže to bolo zasielané na jej účet. Nie je problém odrátať potom tieto 3 platby. 3 x po 100 eur, čiže spolu 300 eur. Pokiaľ sa jedná o ďalšie vyjadrenie k merite veci, tak ponechával svoje vyjadrenie na výpoveď svojho právneho zástupcu. Na záver ešte uviedol, že je na plnom invalidnom dôchodku.

Na odvolacom pojednávaní žalovaný 1/ navrhol voči sebe žalobu zamietnuť z toho dôvodu, že žalobca vôbec nebol u nich zamestnaný. Poukázal nato, že za konanie bol odsúdený žalovaný 2/ preto nemal byť zaviazaný na náhradu škody aj žalovaný 1/. Súhlasil so zmenou rozsudku, že by sa odrátalo 300 eur zo 7.502,48 eur a tvrdil, že by sa malo zvažovať o 50 % zavinení, teda znížiť zavinenie na 50 %. Žalovaný 2/ uviedol, že žalobca nebol zamestnancom žalovaného 1/, preto sa aj spoločnosť odvolala. Vinníkom bol v celej veci len on, 1. Šamorínska spoločnosť s tým nemá nič spoločného. Tiež si myslí, že to malo byť s 50 % znížením.

Na základe záverov vyšetrovania bolo vznesené obvinenie proti R. U. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 ods. 2 písm. a) Trestného zákona a Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 2T/47/2013-266 zo dňa 2. mája 2013 bol odsúdený na tom skutkovom základe, že obžalovaný dňa 28.03.2010 v čase o 10:45 v Bratislave, na ulici Pribinovej v objekte OC Eurovea v priestoroch rozostavanej reštaurácie Kolkáreň ako konateľ spoločnosti 1. Šamorínska stavebná spoločnosť, s.r.o. počas obkladania konštrukcie podhľadu reštaurácie sadrokartónovými doskami porušil, okrem iného, ustanovenie § 38 ods. 1 zákona číslo 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v spojení s normou STN EN (73 8115): 2005 a normou STN EN 1298(73 8112):2001 ako aj Ustanovenie nariadenia vlády Slovenskej republiky číslo 396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stanovisko v prílohe číslo 3 oddiel II časti 6 bod 6. 2, tlačením sa premiestňovalo pojazdné lešenie opatrené štyrmi otočnými kolieskami, na ktorom vo výške dvoch metrov stál poškodený E.T. spolu s ďalším pracovníkom, pri posúvaní lešenia jedno z koliesok vbehlo na podlahe do kanalizačného otvoru zakrytého sadrokartónovou doskou, ktorá sa zlomila, celé lešenie sa prevrátilo a poškodený E.T. z lešenia spadol, v dôsledku čoho utrpel trieštivú zlomeninu oboch hlavic dolnej časti ľavej stehennej kosti, zlomeninu oboch hlavic hornej časti píšťaly pravej dolnej končatiny, tržnú ranu v oblasti posledného článku IV. prsta pravej ruky a podliatinu a odreniny v oblasti palca nohy, pričom uvedené poranenia si vyžiadali operačný zákrok a hospitalizáciu od 28.03.2010 do 14.05.2010 a zanechali trvalé následky spočívajúce v obmedzení pohyblivosti kolenných kĺbov obojstranne a vo výraznom vybočení ľavého kolena poškodeného. Bol preto odsúdený pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 11, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a uložením peňažného trestu vo výmere 800 eur. Pre prípad, že by výkon trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodeného E.T., Sociálnou poisťovňou v Bratislave aj Zdravotnou poisťovňou Union a.s. Bratislava s nárokom na náhradu škody odkázal na občiansko-súdne konanie.

V konaní nebola preukázaná, že by došlo v zmysle ust. § 42 ods. 1 Zák. práce k uzavretiu písomnej pracovnej zmluvy medzi žalovaným 1/ a žalobcom, preto nemôže byť daná zodpovednosť žalovaného 1/ v zmysle ust. § 195 ods. 1 Zák. práce.

Odvolací súd na základe trestného rozkazu vzhľadom na to, že bol žalovaný 2/ uznaný zavineneho z predmetného skutku a bol odsúdený za skutok, čím spôsobil škodu žalobcovi ustálil, že zodpovedá za spôsobenú škodu v zmysle už citovaných ustanovení §§ 415, 420 Občianskeho zákonníka, preto a je zmenil v zmysle ustanovenia § 220 O.s.p. čiastočný rozsudok prvostupňového súdu s akceptáciou 70 % spoluzavinení žalobcu a voči žalovanému 1/ žalobu zamietol, keď vychádzal z hodnoty jedného bodu stanoveného Opatrením MZ SR za rok 2009 (predchádzajúcim roku, v ktorom vznikol nárok) vo výške 14,46 eur, teda $840 \times 14,46 \text{ eur} = 12.146,40 \text{ eur}$, z toho 70% predstavuje 8.502,48 eur, z toho suma 1.000 eur už bola žalobcovi vyplatená a zároveň akceptoval zaplatenie na účet priateľky žalobcu 300 eur žalobcovi čiastočne po 100 eurách 6. 8. 2010, 9. 9. 2010 a 24. 9. 2010, čo odrátal z priznanej sumy súdom 1. stupňa (7502,48 eur - 300 eur).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom počtom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.